

رفیق! تا حالا شده از حق خودت بگذری؟! تا حالا شده که بدانند که حق با توست و همه هم این را بدانند، با این حال از حق مسلم خودت بگذری؟ می‌دانم! خیلی سخت است! گاهی اوقات شده که یک نفر جلوی آدم را می‌گیرد و می‌گوید من از حقنم نمی‌توانم بگذرم، و تو با آزمش تمام به او می‌گویی: فلانی، به خاطر من گذشت کن! او جواب را می‌دهد: آخر حقنم است! چگونه از آن گذشت کنم؟ و تو باید در چنین جایی این گونه جواب بدی: چون حق توست می‌گوییم گذشت کن، و گزنه اگر حقت نبود که گذشت معنا نداشت! اولی، گذشت آن جا معنا دارد که حق مسلم تو باشد و با کمال شجاعت و صراحت از آن بگذری.

نمی‌خواهم بگوییم آدمی همه جا از حقش بگذرد و زمینه ظلم و ستم را بیشتر فراهم کندا قبول دارم که بعضی اوقات همین گذشت های من و تو باعث می‌شود که آدم متکبر، به تکبر خودش بیفزايد و هیچ مانعی را بر سر راهش نبیند! اصروره اگر من و تو بخواهیم از حق مسلم خودمان مثل ائمه ایشانی هسته ای است بگذریم، به خود و آیندگان خیانت کرده ایم و تازه، زمینه تسلط بیگانگان را فراهم ساخته ایم، اصلاً و ابداً نمی‌گذریم و قبول داریم که «لاش کتاب موجب طغیان آتش است».

اما گاهی وقتها سر یک مسأله شخصی با کسی درگیر هستیم و مصلحت چیز دیگری را اقتضا می‌کند یا گاهی وقتها در یک مسأله عمومی، مصلحت جامعه چیز دیگری را می‌طلب. آن جاست که انسان باید آن مصلحت را در نظر بگیرد تا اجتماع از هم نپاشد. آن جاست که انسان باید خود را فدا کند که ارزش‌ها بمند و دین پایدار و استوار شود. این جا تو باشی چه کار می‌کنی؟ آیا حاضر به فداکاری و گذشت هستی؟!

کسی شک نداشت که خلافت و ولایت بر مسلمانان، حق مسلم علی^{۱۰} - مولای من و تو - است کسی هم شک نداشت که بیامبر^{۱۱} بارها و بارها این مسأله را به مردم ابلاغ کرده بود. کسی هم شک نداشت که این فرمان، فرمان خداست و بیامبر تنها ابلاغ کننده آن بود. با این همه، مولای من و تو سکوت کرد! اما نه سکوت خاموش! سکوتی که گاهی اوقات طوفانی بود. سکوتی که معنادار بود. سکوتی که گاه خطبه‌های پرشور و بیدارگر فاطمه زهرا^{۱۲} آن را تبین و تفسیر می‌کرد. سکوتی که گاه آتش‌شکن بود. مولای ما بارها از غصب حق خود سخن گفته بود و خروشیده بود؛ چه آن که اگر این کار را نمی‌کرد، راه آیندگان نامعلوم بود و اخبار در مدینه دفن می‌شد. مولا خروشید و خطبه خواند و از حق از دست رفته خودش سخن گفت؛ حتی شبها با همسرش فاطمه زهرا^{۱۳} به در خانه انصار می‌رفت و از آنها برای بازیس گیری حقش دعوت می‌کرد. با این همه، نخواست که

اجتمع مسلمانان از هم بپاشد و کافران روم و... بر آن مسلط شوند. آن حضرت خود در خطبه ۷۲ نهج البلاغه می‌فرماید: «شما خود می‌دانید من از همه برای خلافت شایسته‌ترم، و حال به خدا قسم مادامی که کار مسلمانان روبه‌راه باشد (و رقبان من تنها به کنار زدن من قناعت کنند) و تنها به خود من ستم شود، مخالفتی نخواهیم کرد و تسلیم خواهیم بود». حالا خودت در باره این کلام مولا بیندیش. می‌دانم! صیر ما کجا و صیر علی کجا؟! همه این‌ها را می‌دانم! اما دست کم در این سال که به نام اتحاد ملی و انسجام اسلامی نام‌گذاری شده و رویه پایان است، کمی فکر کن! بین چه قدر اهل صیر و گذشت هستی؟! در خانه و مدرسه و محل کار و صفحه ننانوی و جمع رفیقان... چه قدر اهل گذشت و صیری؟! خانواده و هم‌شاغردی و رفیق و بجهه محل تو که دشمن تو نیستند! می‌توانی با کمی صیر و تحمل رابطه خود را با آن‌ها حفظ کنی و پیوند چندین و چندساله راقطع نکنی! می‌توانی با کمی محبت، دل اطرافیات را به دست آوری! آن هم اطرافیاتی که خیلی اهل کبر و غرور نیستند. ضمناً یادت باشد اگر توانستی بر خودت مسلط باشی، می‌توانی به راحتی از خیلی ناراحتی‌ها بگذری. وقتی اطرافیات به تو گفتند: تو خدای صیری! به آن‌ها بگو که این‌ها را پای درس علی^{۱۴} در نهج البلاغه آموخته‌ام!

جواد محمد زمانی

جادگاری احسان در ماجراهای غصب خلافت

